

Szobor a közvágóhíd kapujában

Méterről méterre szűkül a kör Budapest egyik legérdekesebb, védett ipari műemlék-együttese, a néhány évtizede bezárt vágóhidak körül. Megszűnt az egyedülálló Húsipari Múzeum, anyagát a Magyar Mezőgazdasági Múzeum vette át. Modern lakóparkok, irodaházak és bevásárlóközpontok emelkednek ki a földből az egykori marhavásártér és melléképületei helyén is.

A 19. század közepére az egyre növekvő Pest és Buda élelmiszerellátását többek között 213 mészáros biztosította, akik saját házuk udvarán vágták, és további 112 hentessel együtt forgalmazták a marhákat. Az állatok terelése, a vágás és a melléktermékek eltávolítása egyre nagyobb közegészségügyi kockázatot jelentett, ezért 150 évvel ezelőtt a városi tanács úgy döntött, hogy a Soroksári út mentén a birtokában lévő, addig bérbé adott szántóföldek egy részét egy közvágóhíd létrehozására használja fel. Pályázatot írt ki, és a bíráló bizottságot tanulmányútra küldte, hogy Európa legkorszerűbb hasonló létesítményeihez tudják mérni a beérkezett tervek. Az első díjat a berlini VON DER HULDE & HENNICKE építészeti iroda nyerte. Az ő felkérésükre készítette el REINHOLD BEGAS a marhát fékező ifjak szobrát, amelyek eredetileg kőbe faragva kerültek az öt méter magas kapuoszlopokra. Később a megrongálódott alkotásokat SZÓDY SZILÁRD javította ki, és cserélte a bronz változatra. Ezek egyikét mutatjuk be.

A 138 ezer négyzetméteres telepen 1872. július 27-én nyílt meg a korszerű vágóhíd, egy 25 mázsás magyar bika levágásával, és legjobb részeinek barátságos villásreggelin történő feltalálásával. Az istállótakat fasorok kötötték össze a vágó épületekkel, amelyekben egyenként 30 vágókamra volt. A telepen többek között működött próbavágóhíd, boncterem, állatorvosi hivatal, vesztelő istálló, pacal- és bélmosoda, élelmiszerüzem, elárúsító helyek, hűtőhelyiségek, amelyekből fedett udvaron rakhatták az árut a húszállító kocsikra. A vízellátást a városi hálózatától függetlenül, saját víztoronnyal oldották meg. Még tűzorségről is gondoskodtak, amely egészen az 1920-as évekig működött a területen. Ennek ellenére több tűz is pusztított, szerencsére csak kisebb kárt téve épületekben, a jégveremben vagy a takarmányban, amit a gondosan megkötött biztosítás fedezett. A vágóhíd 480–600 marha tárolására volt alkalmas. Az első évben 185 ezret vágtak le. A marhavásártéren további ötezer szarvasmarhát, és tízezer aprómarhát tudtak elhelyezni.

A megnyitó után három héttel, augusztus 15-én leálltak a magánvágások, és rövid időn belül a közvágóhíd biztosította a budaiai ellátását is.

Orbán Éva

FŐSZERKESZTŐ / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. BALKA Gyula

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG / EDITORIAL BOARD

Dr. Abonyi Tamás
 Dr. Balka Gyula (elnök), Dr. Bándy Pál
 Dr. Bíró Ferenc, Dr. Bodó Gábor
 Dr. Búza László, Dr. Dunay Miklós Pál
 Dr. Farkas Róbert, Dr. Fekete Sándor György
 Dr. Fodor László, Dr. Gál János
 Dr. Gálfi Péter, Dr. Gönczi Gábor
 Dr. Jakab Csaba, Dr. Jerzsele Ákos
 Dr. Korzenszky Emőd, Dr. Laczay Péter
 Dr. Magyar Tibor, Dr. Manczur Ferenc
 Dr. Molnár Viktor, Dr. Nagy Béla
 Dr. Nemes Imre, Dr. Németh Tibor
 Dr. Ózsvári László, Dr. Sályi Gábor
 Dr. Seregi János, Dr. Solti László
 Dr. Sóttonyi Péter, Dr. Szieberth István
 Dr. Tóth Balázs, †Dr. Tuboly Tamás
 Dr. Varga János, Dr. Vetési Ferenc
 Dr. Visnyei László, Dr. Vörös Károly

OLVASÓSZERKESZTŐ

†Sík Júlia

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR

Tóth Zsuzsanna

SZERKESZTŐSÉG / EDITORIAL OFFICE

H-1078 Budapest, István u. 2. Hungary
 Levélcím: 1400 Budapest 7. Pf. 2.
 Telefon/fax: (36-1) 341-3023
 Internet: <http://www.univet.hu/mal>
 E-mail: mal@univet.hu

KIADÓ / PUBLISHER

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
 H-1223 Budapest, Park u. 2.
 Telefon: (36-1) 36-28-100
 Telefax: (36-1) 36-28-104
 Internet: www.agrarlapok.hu
 E-mail: info@agrarlapok.hu
 Felelős kiadó: Bárányné Erdei Rita ügyvezető

HIRDETÉSEK FELVÉTELE

Telefon: 06-20 996-9239, 06-13 628 114
 Telefax: (36-1) 470-0410
 E-mail: info@agrarlapok.hu

Minden jog fenntartva. A lapból értesüléseket átvenni csak a Magyar Állatorvosok Lapjára való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

LAPTERV

made by zwoelf – www.zwoelf.hu

TERVEZŐSZERKESZTŐ

Markovics Réka

NYOMÁS

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
 2900 Komárom, Igmándi út 1.

INDEX: 25531
 HU ISSN 0025-004X

LAPTULAJDONOS

 AGRÁRMINISZTERIUM

KIADÓ

 HERMAN OTTÓ
 INTÉZET
 NONPROFIT KFT.